

Integrēta plānošanas pieeja zālāju dzīvotspējai (LIFE Viva Grass), Nr. LIFE13 ENV/LT/000189

Zālāji daudzviet Eiropā joprojām uztur augstu bioloģisko daudzveidību, kas veidojusies dabisko ekosistēmu un ekstensīvas lauksaimniecības mijiedarbībā. Daļēji dabiskie zālāji galvenokārt ir saglabājušies marginālos (nomaļos) reģionos, kuri ģeogrāfiskā novietojuma, vides apstākļu vai arī sociālekonomiskās situācijas iespaidā nav bijuši piemēroti, lai tajos attīstītos intensīva lauksaimniecība. Diemžēl marginālos reģionos arvien samazinās iedzīvotāju skaits vai arī mainās to dzīves stils, kā rezultātā lauksaimniecības zemes tiek pamestas novārtā, zālāji aizaug ar krūmiem un samazināts to bioloģiskā daudzveidība. Šāda tendence vērojama arī Baltijas valstīs, kur kopš 1990. gadu sākuma plašas zemes platības netiek vairs apsaimniekotas.

Līdz ar pievienošanos Eiropas Savienībai un pieejamiem lauksaimniecības atbalsta maksājumiem apsaimniekoto platību īpatsvars ir pieaudzis. Tomēr Lauku attīstības programmu ietvaros veikto pasākumu mērķis ir veicināt lauksaimniecisko ražošanu un intensīvu zemes izmantošanu, nevis turpināt ekstensīvu saimniekošanas praksi, kas uztur augstu bioloģisko daudzveidību.

LIFE Viva Grass projekta mērķis ir veicināt zālāju bioloģiskās daudzveidības un to sniegto ekosistēmu pakalpojumu saglabāšanu, veicinot uz ekosistēmu pieeju balstītu plānošanu un ekonomiski dzīvotspējīgu zālāju apsaimniekošanu. Projekts demonstrēs iespējas zālāju daudzfunkcionālai izmantošanai, kas kalpotu par pamatu lauku apvidu ilgtspējai un vietējās ekonomikas attīstībai.

Projekta uzdevumi:

- Izvērtēt sinerģiju potenciālu un trūkumus zemes izmantošanas un dabas aizsardzības politikās, kā arī labās prakses piemērus, kas saistīti ar ilgtspējīgu zālāju apsaimniekošanu, sagatavot priekšlikumus abu politiku un tiesiskā ietvara uzlabošanai.
- Izstrādāt integrētus, uz ekosistēmu pieeju balstītus plānošanas risinājumus, balsoties uz ekonomiski dzīvotspējīgiem zālāju apsaimniekošanas scenārijiem.
- Veicināt ekonomiski dzīvotspējīgu zālāju apsaimniekošanas modeļu ieviešanu reģionos ar dažādiem dabas un sociālekonomiskajiem apstākļiem.
- Vairojot plānotāju un vietējo iedzīvotāju zināšanas un prasmes saistībā ar ekonomiski dzīvotspējīgu zālāju ekosistēmu apsaimniekošanu un to sniegto pakalpojumu pārvaldību.

Projekts izstrādās integrētu plānošanas instrumentu ilgtspējīgai zālāju apsaimniekošanai, kas sekmēs lauku teritoriju stratēģiskās plānošanas procesu, veicinot zālāju apsaimniekošanas efektivitāti un nodrošinot sasaisti starp sociālajam, ekonomikas, vides un lauksaimniecības politikām.

Projekta laikā tiks īstenotas uzņēmējdarbību veicinošas aktivitātes un izstrādāti uzņēmējdarbības attīstības scenāriji, kuri varētu kalpot par pamatu investīciju plāniem, kā arī atjaunotas aizaugušas un neapsaimniekotās zemes, veidojot daļēji dabiskus zālājus un radot prokšnosacījumus to tālākai daudzfunkcionālai izmantošanai.

LIFE Viva Grass projektā kopumā darbosies 15 partnerorganizācijas no visām trim Baltijas valstīm:

Baltijas Vides Forums - Lietuva (vadošais)

Baltijas Vides Forums – Latvija

Latvijas Universitāte

Cēsu novada pašvaldība

z/s Šovītes

Otrās Mājas

Baltijas Vides Forums – Igaunija

Igaunijas Dabaszinātņu Universitāte

Lumanda pašvaldība

z/s Kurese

Pavilniai and Verkiemis reģionālais parks

Dubisa reģionālais parks

Šilute rajona pašvaldība

SIA Hnit-Baltic

Vides risinājumu institūts

Kontakti:

Kęstutis Navickas/ Projekta vadītājs

Ilgspējīgas attīstības eksperts

Baltijas Vides Forums - Lietuva

Tel: +370 5 255 9146

E-pasts: kestutis.navickas@bef.lt

Projekta ieviešanas laiks:

06/2014 – 11/2018

Atbalsts:

Projektu LIFE Viva Grass daļēji finansē ES LIFE+ Programma